FIL-PRIM’AWLA TAL-QORTI ~IVILI

IM}ALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM il-{img]a, 12 ta’ Lulju, 2002

Kaw\a Numru 2
~itazz. Nru. 2/01JRM

Emanuel SPITERI

vs

Jesmond MICALLEF kemm f’ismu proprju kif ukoll g]an-nom ta’ *Ta’ Marozz Partners*

Il-Qorti:

Rat l-Att ta`-~itazzjoni mressaq fit-3 ta’ Jannar, 2001, li bih l-attur ippremetta:

Illi fit-tletin (30) ta’ Ottubru tas-sena elf disa’ mija tmienja u disg]in (1998) l-attur kellu in`ident fuq il-post

tax-xog]ol tieg]u meta kien impjegat mal-konvenut proprio et nomine sabiex jesegwixxi xog]ol ta' tibjid u tik]il fil-Lukanda San Lawrenz, f'San Lawrenz, G]awdex;

Illi l-in`ident hawn fuq imsemmi se]] peress illi l-armar li [ie provdut lill-attur mill-konvenut proprio et nomine sabiex ja]dem fuqu ma kienx wie]ed adegwat g]all-iskop li ried jintuza u ma saritx supervizjoni me]tiega biex ji[u evitati in`identi simili;

Illi l-attur sofra [rie]i ta' natura gravi u permanenti u dan kif i``ertifikat mit-tobba li kkurawh fl-Isptar {enerali ta' G]awdex;

Illi per konsegwenza ta' dan l-in`ident l-attur ma jistax ikompli ja]dem b]ala bajjad jew ka]]al, kif kienet is-seng]a tieg]u, u dana kif ji[i dettaljament ippruvat waqt is-smig] ta' l-istess kaw\a;

Illi dan kollu qieg]ed jikkaguna danni emergenti kif ukoll lukri `essanti lill-attur;

Illi l-attur irid illi ji[i kkumpensat ta' dawn id-danni;

Illi l-istess konvenut proprio et nomine g]alkemm kien interpellat diversi drabi sabiex bonarjament jersaq g]al-likwidazzjoni u]las tad-danni kollha sofferti mill-attur, dan baqa' dejjem inadempjenti;

G]alhekk l-attur talab lil din l-Onorabbli Qorti g]aliex m'g]andhiex:

1. Tiddikjara illi l-konvenut proprio et nomine huwa unikament responsabbli g]all-in`ident hawn fuq imsemmi;

2. Tillikwida g]alhekk id-danni kollha sofferti mill-attur per konsegwenza ta' l-in`ident hawn fuq

imsemmi u dan jekk hemm bzonn permezz ta' perit li g]andu ji[i nominat g]al din il-fini;

3. Tikkundanna lill-istess konvenut proprio et nomine sabiex i]allas lill-attur id-danni kollha hekk sofferti u likwidati;

Bl-ispejje\ inkluzi dawk ta' l-ittra uffi`jali mibg]uta fis-sittax (16) ta' Ottubru tas-sena elfejn (2000) u bl-ingunzjoni g]as-subizzjoni li g]aliha minn issa l-konvenut huwa m]arrek;

Bl-img]axijiet skond il-Li[i;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-attur;

Rat in-Nota mressqa fis-26 ta' Frar, 2001, li biha l-im]arrek *proprio et nomine* e``epixxa:

1. Illi t-talbiet tal-attur huma preskritti ai termini tal-Li[i u dan abbazi tal-artiklu 2153 tal-Kodi`i ~ivili Kap 16 tal-Li[ijiet ta' Malta;

2. Illi fil-mertu u ming]ajr pregudizzju g]as-suespost l-allegazzjonijiet huma infondati kemm b]ala fatt kif ukoll b]ala dritt stante illi l-in`ident ma se]]x tort tal-konvenuti imma tort esklussivament tal-attur min]abba traskuragini da parte tal-attur;

3. Illi b]ala fatt l-attur ma g]andux ebda danni peress li [ia saqsa lill-konvenuti jekk jista jerga' ja]dem fl-istess xog]ol li kellu bil-kundizzjoni li jie]u ddizabilita minn g]and il-Gvern u b]ala fatt il-konvenuti rawh ja]dem magni tqal ja]rat l-g]alqa;

Rat id-Dikjarazzjoni ma]lufa u n-Nota tax-Xiehda tal-im]arrek fil-kwalitajiet tieg]u premessi;

Rat in-Nota mressqa mill-attur fis-16 ta’ Mejju, 2001[1], flimkien ma’ kopja awtentikata ta’ ittra uffi`jali mehmu\a mag]ha;

Rat il-verbal tas-smig] tas-6 ta’ {unju, 2001, partikolarment id-dikjarazzjoni mag]mula mill-avukat tal-im]arrek *proprio et nomine*, dwar l-e``ezzjoni tal-preskrizzjoni mqanqla minnu[2];

Rat id-Degriet tag]ha tat-30 t’Ottubru, 2001, li bih u fuq talba tal-attur, il-Qorti waqfet milli tg]addi g]ad-de`i\joni dwar l-e``ezzjoni tal-preskrizzjoni, u tat lill-istess attur l-opportunita’ li jressaq il-provi tieg]u dwar l-e``ezzjoni msemmija fis-smig] li kellu jin\amm fis-16 ta’ Jannar, 2002;

Rat illi fis-16 ta’ Jannar, 2002, l-attur, g]alkemm deher quddiem il-Qorti meta l-kaw\a [iet imsej]a, re[a’ naqas li jressaq provi dwar l-e``ezzjoni tal-preskrizzjoni mtellg]a mill-im]arrek;

Rat l-atti kollha tal-kaw\a;

Rat id-Degrieti tag]ha tas-16 ta’ Jannar, 2002, tas-17 ta’ Mejju, 2002, u tal-4 ta’ Lulju, 2002, li bihom]alliet il-kaw\a g]ad-de`i\joni dwar l-ewwel e``ezzjoni tal-im]arrek *proprio et nomine* dwar il-preskrizzjoni tal-azzjoni attri`i;

Ikkunsidrat:

Illi b’din il-kaw\a, l-attur qieg]ed ifittex g]all-]las tal-kumpens min]abba d-danni li [arrab meta korra f’in`ident li se]] waqt li kien qieg]ed ja]dem mal-im]arrek;

---

[1] Pa[[. 18-9 tal-pro`ess

[2] Pa[. 23 tal-pro`ess

Illi g]al din l-azzjoni l-im]arrek laqa' billi qieg]ed jg]id li g]all-in`ident ja]ti l-attur innifsu min]abba t-traskura[ni tieg]u, li mhux minnu li l-im]arrek [arrab xi danni, g]aliex inqabad jag]mel xog]ol iebes ma']addie]or, u li l-attur g]alaqlu \-\mien li jmexxi 'l quddiem din il-kaw\a;

Illi hija dwar din l-a]]ar e``ezzjoni li l-Qorti qeg]da tag]ti s-sentenza tag]ha tal-lum;

Illi minn dak li jidher mill-atti tal-kaw\a, wie]ed jista' ji[bed it-tag]rif li [ej b]ala ba\i kronolo[ika li titfa' dawl fuq l-e``ezzjoni ta]t e\ami. L-attur jg]id li korra waqt li kien qieg]ed ja]dem mal-im]arrek *proprio* u *nomine* fit-30 t'Ottubru, 1998; talab lill-im]arrek Jesmond Micallef b'ittra uffi`jali fis-16 t'Ottubru, 2000, biex jag]mel tajjeb g]ad-danni li [arrab min]abba dak il-korriment; l-im]arrek Jesmond Micallef laqa' g]andu kopja tal-imsemmija ittra uffi`jali fid-19 t'Ottubru, 2000; din il-kaw\a nbdiet fit-3 ta' Jannar, 2001. L-e``ezzjoni tal-preskrizzjoni mqanqla mill-im]arrek *proprio* u *nomine* hija msejsa fuq dak li jg]id l-artikolu 2153 tal-Kodi`i ~ivili, ji[ifieri l-preskrizzjoni tas-sentejn;

Illi g]andu jing]ad minnufih li, wara li l-attur ressaq fl-atti ta' din il-kaw\a kopja fotostatika tal-ittra uffi`jali tieg]u tas-16 t'Ottubru, 2000, l-im]arrek Jesmond Micallef ma baqax jis]aq i\jed li l-azzjoni attri`i nbdiet wara \-\mien g]al dak li jirrigwarda lilu personalment;

Illi l-Qorti jidhrilha li, qabel ma irrinunzja g]all-e``ezzjoni tal-preskrizzjoni dwaru, l-im]arrek ma messux qag]ad jistenna li jintwera mill-parti l-o]ra li kien fil-fatt laqa' g]andu ittra uffi`jali sewwasew dwar il-pretensjonijiet tal-attur qabel ma nbdiet din il-kaw\a. In-notifika tal-imsemmija ittra saret lilu personalment u messu kien jaf a]jar milli jqanqal l-e``ezzjoni tal-preskrizzjoni. Dan jing]ad b'i\jed qawwa meta wie]ed iqis li fl-att ta`-`itazzjoni nnifsu (li minnu huwa tabilfors silet l-e``ezzjonijiet tieg]u) hemm imsemmi b'mod `ar, biex

"tfakkru", li kienet intbag]titlu ittra uffi`jali fid-data hemm imsemmija;

Illi, fid-dawl ta' din l-istqarrija tal-im]arrek, u wkoll minn dak li jirri\ulta mill-istess atti tal-kaw\a, l-e``ezzjoni tal-preskrizzjoni mqanqla mill-im]arrek Jesmond Micallef personalment m'hijiex qeg]da tintlaqa';

Illi l-kwestjoni tibqa' dwar is-siwi tal-istess e``ezzjoni fil-konfront tal-imsemmi Jesmond Micallef f'isem *Ta' Marozz Partners*. Il-Qorti ma ng]atat l-ebda tag]rif dwar in-natura ta' din is-so`jeta', u ji[ifieri jekk din g]andhiex personalita' legali g]aliha jew le. L-im]arrek donnu qieg]ed jg]id li l-ittra uffi`jali li laqa' kienet tirreferi biss g]alih u g]alhekk, g]al dak li jirrigwarda lil *Ta' Marozz Partners*, is-sentejn \mien li kellu l-attur biex iressaq il-pretensjonijiet tieg]u dwarha kienu g]addew qabel ma mexxa 'l quddiem il-kaw\a kontra tag]ha;

Illi l-li[i tg]id li l-preskrizzjoni tinkiser, fost ra[unijiet o]rajn, b'att [udizzjarju mibg]ut f'isem il-kreditur lill-parti li kontra tag]ha wie]ed irid li ma j]allix timxi l-preskrizzjoni, u li minnu jkun jidher `ar li l-kreditur ikun be]siebu j\omm s]i] il-jedd tieg]u[3]. Fi kliem ie]or, l-g]an ewlieni ta' att [udizzjarju b]al dak ikun li jqieg]ed lill-parti intimata *in mora* dwar it-talba ta' min ikun bag]tilha dak l-att[4]. Meta ittra uffi`jali jew att [udizzjarju ie]or ikun ma]sub li jin]are[biex jikser i\-\mien tal-preksrizzjoni, dak l-att jibda jse]] minn dak inhar li jitressaq, dment li ji[i notifikat fi\-\mien[5]. Biex tinkiser il-preskrizzjoni, je]tie[li n-notifika ssir qabel ma jag]laq i\-\mien ta' xahar li jitqies mill-a]]ar jum ta\-\mien li hemm g]all-preskrizzjoni[6]. Fuq kollox, i\-\mien tal-preskrizzjoni jinkiser ukoll minkejja li l-att [udizzjarju jkun milqut minn difett ta' forma jew g]ax ikun tressaq

[3] Art. 2128 tal-Kap 16
[4] Ara **Torrente**, _Manuale di Diritto Privato_, 9[a] Ediz. par. 79, pa[. 145
[5] Art. 891(1) tal-Kap 12
[6] Art. 2130(1) tal-Kap 16

quddiem qorti li ma kellhiex is-setg]a li tqis dik il-kwestjoni[7];

Illi, fil-ka\ tad-ditta msemmija mill-im]arrek, il-Qorti hija tal-fehma li, ladarba *Ta' Marozz Partners* m'hijiex kumpannija, ir-responsabbilta' personali tieg]u g]all-obbligazzjonijiet tag]ha huma illimitati u solidali mas-so`ji l-o]ra li jista' jkun hemm fiha. Jekk dan huwa l-ka\, allura jid]ol fis-se]] prin`ipju ie]or li l-li[i tag]na tipprovdi g]alih f'`irkostanza b]al din[8]. Mi\jud ma' dan il-prin`ipju, hemm dak, li l-li[i ssemmi fl-artikolu 1100 tal-Kodi`i ~ivili, li jg]id li att li jikser il-preskrizzjoni g]al wie]ed mid-debituri solidali jikser ukoll il-preskrizzjoni g]ad-debituri l-o]ra solidali;

Illi dan il-prin`ipju huwa mirut mis-sistema applikabbli wkoll fil-Kodi`i ~ivili Taljan[9] li minnhom id-dispo\izzjonijiet li jixxiebhu fil-Kodi`i tag]na huma mfassla. B'ri]et dan u b'rilevanza g]all-kwestjoni mqanqla f'din il-kaw\a mill-im]arrek, [ie stabilit illi : "*la domanda giudiziale di risarcimento proposta dal danneggiato nei confronti di uno dei compartecipi del fatto illecito ha effetto interruttivo anche nei confronti degli altri compartecipi. Pertanto, di tale effetto interruttivo il compartecipe, perseguito dal danneggiato, puo' giovarsi in virtu' dell'art. 1310, ai fini del computo del decorso del termine della prescrizione per la sua azione di accertamento della corresponsabilita' di altro compartecipe del fatto illecito, comunemente denominata di rivalsa o di regresso*"[10];

Illi, g]alhekk, fuq is-sa]]a ta' dawn il-prin`ipji, il-Qorti ssib li l-e``ezzjoni tal-preskrizzjoni mqanqla mill-im]arrek Jesmond Micallef f'isem *Ta' Marozz Partners*

---

[7] Art. 2129 tal-Kap 16

[8] Ara art. 1097 tal-Kap 16

[9] Artt. 1310 u 2943

[10] Ara **Pescatore - Ruperto** <u>*Codice Civile Annotato*</u>, 7ª Ediz., pa[. 2883, u l-g]add ta' sentenzi hemm imsemmijin.

ma tiswiex. Dan qieg]ed jing]ad ladarba l-preskrizzjoni kontra tieg]u personalment inkisret bl-ittra uffi`jali li ntbag]titlu f'waqtha mill-attur u li fiha intimah iwettaq dak li l-attur issa jinsab im[ieg]el jitlob ukoll fl-att ta`-`itazzjoni;

G]al dawn ir-ra[unijiet, il-Qorti qeg]da tidde`iedi billi:

Ti`]ad l-ewwel e``ezzjoni tal-im]arrek Jesmond Micallef kemm *proprio* u kif ukoll *nomine*, billi m'hijiex mist]oqqa fid-dritt, bl-ispejje\ kontra tieg]u; u

Tordna li s-smig] tal-kaw\a jissokta bil-provi fil-mertu.

Moqrija

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.,
12 ta' Lulju, 2002

Charles Falzon,
Deputat Re[istratur,
12 ta' lulju, 2002